

TEKSTI ja KUVAT Kirsi Väisänen

Esteetöntä asumista kotitilalla

Rea Aspelin asuu kahdeksankymppisenä kotitilallaan Paippisissa. Esteetön pikkutalo mahdollistaa kotona asumisen.

Paippinen on kylä Sipoossa Uudellamaalla. Aspelinien perhe ja suku on asunut seudulla pitkään. Rea Aspelinin, 81, nykyinen kotitalo tuotiin paikalle täysin valmiina kaksi ja puoli vuotta sitten. Lotta-talo on yhden makuuhuoneen saunaton kaksio, jonka huoneistoala on vain 48 neliötä.

Rea Aspelin kiittelee mahdollisuutta asua kotipaikalla lähellä perhettä ja sukulaisia. Vielä reilut kolme vuotta aiemmin hän asui puolisonsa **Rolf Aspelinin** kanssa vuonna 1951 valmistuneessa talossa tällä samalla tontilla. Rean isänisä oli elänyt alun perin torpparina Etelä-

Paippisissa ja lunastanut tilan maat Pohjois-Paippisten puolelta.

Lapsuudesta asti tuttu maisema viljapelloineen avautuu nytkin ikkunasta. ”Pellolla liikkuu kauriita, niitä on mukava seurata”, kertoo Rea.

Sukujuuret Paippisissa

Rean poika **Bengt Aspelin** rakensi vuonna 1984 tiilitalon muutaman kymmenen metrin päähän vanhasta talosta. Seuraavana vuonna tehtiin sukupolvenvaihdos, ja viljatila siirtyi Bengtin hallintaan. Karjasta oli tuolloin jo luovuttu.

Aspelinit viihtyvät erinomaisesti keskenään. Lapsenlapset, Bengt ja erityisesti hänen vaimonsa **Anne-Maj Aspelin** auttavat Reaa arkiaskareissa ja asioiden hoidossa. Sukuakin on lähettyvillä. Kilometrin päässä tilasta asuu Bengtin serkku perheineen. Sairaanhoidtajana toimiva **Ann-Sofie**

Kuva Erika Lindström

Rea Aspelin on tyytyväinen asumiseensa esteettömässä Lotta-talossa lähellä poikansa ja pojantyttärensä perhettä.

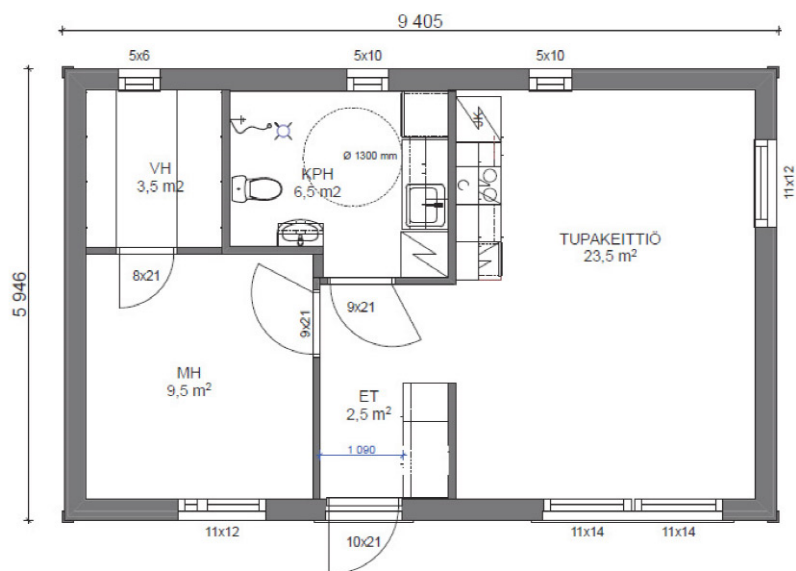
Aspelin-Hiltunen vierailee usein Rean luona ja kuljettaa häntä tarvittaessa verikokeisiin kirkolle.

Rea Aspelinin elämä Lotta-talossa on asetunut uomiinsa. Asunnossa ei näy jälkiä apuvälineistä, joita tarvittiin vielä vuotta aiemmin, jotta Rolf-puoliso pystyi liikkumaan talossa ja selviytymään jokapäiväisistä toiminnoista.

Asumisen vaihtoehtoja harkittiin

Rolf Aspelin oli 85-vuotias, kun hän kaatui kotonaan. Hänen kuntonsa alkoi heiketä nopeasti. Tuli lisää kaatumisia ja liikkuminen vanhan talon rapuissa alkoi olla vaivallista ja vaarallistakin. Keho ei aina totellut käskyjä, vaan liikkeelle pääsyä joutui välillä odottelemaan. Pää pysyi kuitenkin suhteellisen terävänä loppuun asti, eikä Rolf selvästikään kärsinyt dementiaasta.

käännä

Lotta-talo on suunniteltu esteettömäksi ja asumisen turvallisuutta on erityisesti huomioitu mm. valaistuksen osalta.

Lotta-talo on siirrettävissä

Lotta-talo on tehty yksin asuvan tai pienen perheen asuttavaksi. Teijo-talojen konsepti mahdollistaa talon vaihtamisen suurempaan, jos tilantarve kasvaa myöhemmin. Talo voidaan nimittäin nostaa lavetille ja kuljettaa pois tarvittaessa.

Talotehdas markkinoi pikkutaloa nuorille pareille, yksin asuville ja eläköityville esimerkiksi sukupolven-vaihdostilanteissa. Ideana on, että talo voitaisiin siirtää palvelujen äärelle sitten, kun palvelujen tarve kasvaa suureksi.

Lotta-talo on perustuksia myöten valmis tehtaalta lähtiessään. Tontille talon alle tarvitaan routimaton maapohja. Paikalle tuotua talo kytketään sähkö- ja viemäriverkkoon, jolloin talo on valmis asuttavaksi.

Bengt Aspelin vierailee tuon tuosta äitinsä luona. Tällä kertaa kylässä on myös Bengtin tytär tyttärensä kanssa. Koolla on siis neljä sukupolvea.

1950-luvun talo saa uudet asukkaansa pian, kun Rea Aspelinin lapsenlapsen perhe muuttaa taloon.

Aspelinit harkitsivat jo muuttoa palvelutaloon. Nikkilän kuntakeskuksen palvelutalo on viidentoista kilometrin päässä. Bengtin selvittäessä asiaa kävi ilmi, että sinne oli puolen-toista vuoden jono. Lisäksi muutto pois tilalta ei ollut kaikille mieleen. Erityisesti Bengtin lapset vastustivat isovanhempien muuttoa Nikkilään, koska ajattelivat heidän olevan yksinäisiä erossa perheestä.

Yksi vaihtoehto olisi ollut korjata 1950-luvun taloa esteettömäksi muun muassa rakentamalla kylpyhuone sisääntulokerrokseen. Se olisi ollut työlästä, eivätkä muutostyöt olisi välttämättä miellyttäneet seuraavia asujia.

Kun Bengt sitten kuuli Teijo-talojen uudesta konseptista, hän kiinnostui siinä määrin, että oli heti yhteydessä talotehtaaseen. Aspelinit kävivät katsomassa liki valmista taloa tehtaalla

Perniössä keväällä 2013.

Esteetön Lotta-talo tuntui järkevältä ratkaisulta. ”Kuluja pikkutalo tuo melko paljon, suhteessa enemmän tietysti kuin iso. Routimattoman pohjan tekeminen tontille ei ole ihan halpaa, eikä sorapatjaa juuri pysty hyödyntämään, jos talo viedään myöhemmin muualle”, arvioi Bengt.

Heinäkuussa tuttu urakoitsija ehti kaivamaan ja täyttämään soralla kantavan pohjan talolle. Elokuksena perjantaina 45 tonnia painava talo tuotiin erikoiskuljetuksella Paippisiin ja kytkettiin kunnallistekniikkaan. Sunnuntaina talossa jo asuttiin.

Ratkaisu osoittautui toimivaksi

Rolf Aspelin asui talossa puolitoista vuotta, ja vuodeosastolla vietetty aika ennen kuolemaa jäi hyvin lyhyeksi. Aiemmin hyvin liikunnallisen Rolfin piti itsepäisesti päästä liikkeelle rollaattorillaan, myös ulos, vaikka siinä oli riskinsä. Leveiden oviaukkojen, puuttuvien kynnysten ja matottomien lattioiden ansiosta talossa ja terassilla liikkuminen olikin mahdollista.

Kotisairaanhoido kävi kerran viikossa auttamassa peseytymisessä, muu apu järjestyi lähipiiristä. ”Tässä on niin helppo käydä vaikka joka päivä, kun taas Nikkilässä olisi ehkä vierailtu vaan kerran viikossa”, toteaa Bengt.

Jälkikäteen ajateltuna sekä Rea että Bengt ovat tyytyväisiä ratkaisuun. Tulevaisuudessa Reankin on helpompi selviytyä Lotta-talossa kuin olisi ollut vanhassa talossa.

Vanhaa taloa remontoidaan parhaillaan Bengtin tyttären perheen käyttöön. Bengt ja Anne-Maj taas miettivät jo seuraavaa sukupolvenvaihdosta ja mahdollisesti muuttoa Nikkilän kuntakeskukseen. ●